

Методичні рекомендації
щодо особливостей викладання і вивчення
інтегрованого курсу «Я досліджую світ» за підручником для 4 класу
(автори Т. Воронцова та інші)

1. Базова інформація про підручник

Підручник створено відповідно до Державного стандарту початкової освіти і Типової освітньої програми, укладеної під керівництвом Р. Б. Шияна. Може використовуватися за Типовою освітньою програмою, укладеною під керівництвом О. Я. Савченко.

Мета підручника — формування у дітей цілісної картини світу через набуття ними ядра знань про світ, основами наукового дослідження та відповідних компетентностей.

Особливості підручника

1. Забезпечує досягнення всіх очікуваних результатів **за обома ТОП** (Р. Шияна і О. Савченко)
2. **Найвищий бал експертизи** на першому етапі конкурсу
3. **Повне** навчально-методичне забезпечення і **авторський онлайн-супровід**
4. Ефективність навчання за підручником **доведена пілотуванням**
5. Сильні **міжпредметні зв'язки** із предметом «Інформатика»

Головна ідея підручника — подорож у просторі і часі від створення Всесвіту до наших днів. Учні досліджуватимуть світ разом із філософами і вченими усіх часів і народів, стануть віртуальними членами найвизначніших географічних та археологічних експедицій, відвідають найкращі музеї та історичні пам'ятки, проведуть десятки наукових експериментів.

Підручник для 4 класу завершує авторську лінійку навчально-методичного забезпечення інтегрованого курсу «Я досліджую світ» для початкової школи¹, яка повністю відповідає вимогам інтегрованого компетентнісного навчання².

В умовах стрімкого розвитку цифрових технологій невід'ємною частиною сучасного підручника є широке використання інтернет-ресурсів. Посилання на такі ресурси у підручнику здійснюється за QR-кодами.

¹ Навчально-методичне забезпечення авторської лінійки підручників «Я досліджую світ» для 1-4 класів http://autta.org.ua/ua/resources/ya_doslidzhuyu_svit/

² Онлайн-курс «Теоретичні основи компетентнісного навчання за інтегрованим курсом “Я досліджую світ”» <http://jds.multycourse.com.ua/ua/>

2. Програмно-методична база для викладання.

Програмною і науково-методичною основою інтегрованого компетентнісного викладання за підручником є орієнтовна навчальна програма і онлайн-курс з науково-методичних основ курсу «Я досліджую світ».

Орієнтовна навчальна програма для 4 класу до авторського підручника «Я досліджую світ» розміщена за посиланням <https://is.gd/4O6ATs>. Її зміст упорядковано за розділами і тижнями. У кожному розділі інтегруються освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Технологічна», «Мовно-літературна» (2 години), «Математична» (1 година) – всього 7 годин.

Зміст орієнтовної навчальної програми для кожного зазначеного розділу розкривається через тижневе планування. Розподіл годин для кожного тижня здійснюється відповідно до Типового навчального плану для 3-4 класів початкової школи з навчанням українською мовою.

Онлайн-курс для підвищення кваліфікації «Теоретичні основи компетентнісного навчання за інтегрованим курсом “Я досліджую світ”» у вільному доступі за посиланням <http://jds.multycourse.com.ua/ua/>

3. Методи викладання і навчання

Методами викладання і навчання за підручником є дослідницькі, творчі, проблемно-пошукові. Формами організації діяльності дітей є колективна, групова, індивідуальна. Особливу увагу приділено організації групової роботи учнів. Опис цих та інших методів міститься в онлайн-курсі «Теоретичні основи компетентнісного навчання за інтегрованим курсом “Я досліджую світ”» <http://jds.multycourse.com.ua/ua/>

Детальні розробки уроків для всіх тем і тижнів підручника, які реалізують зазначені методи, у вільному доступі за посиланням <https://is.gd/Teh4y7>

4. Методи оцінювання

Види оцінювання. Оцінювання навчальних досягнень учнів за підручником включає формувальне поточне, підсумкове тематичне і підсумкове завершальне.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності;
- аналізу портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистого розвитку та соціалізації учнів їх батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу.

Поточне формувальне оцінювання за навчальною програмою і підручником відбувається на кожному уроці шляхом педагогічного спостереження учителя за навчальними видами діяльності учнів, виконання ними групових і індивідуальних завдань, самооцінювання, аналізу учнівських робіт для портфоліо тощо.

Підсумкове тематичне оцінювання за кожною темою тижня відбувається шляхом виконання учнями компетентнісних завдань, наведених на сторінках підручника «Мозаїка завдань». Ці завдання складені за тематикою освітніх галузей, що вивчалися протягом поточного тижня.

Підсумкове тематичне оцінювання за кожним розділом (ми — дослідники, світ природи, світ людей, людина та її здоров'я, світ техніки) проводиться після завершення його вивчення. Компетентнісні завдання для кожного розділу наведено у рубриці «Мозаїка завдань за розділом...». Вони враховують різні рівні складності відповідно до таксономії Блума (запам'ятовування, розуміння, застосування, аналіз, оцінювання, синтез), а також містять запитання на самооцінювання і взаємооцінювання.

Підсумкове завершальне оцінювання проводиться учителем самостійно.

У якості ресурсу для проведення підсумкового тематичного оцінювання за підручником наявні зошити діагностичних робіт, фрагменти яких для всіх класів початкової школи розміщено за посиланням http://autta.org.ua/ua/resources/ya_doslidzhuyu_svit/

5. Дистанційне, змішане та індивідуальне навчання за підручником.

Для забезпечення навчання учнів в умовах карантину для авторських підручників до всіх класів початкової школи створено сайти дистанційного навчання. Це дає можливість вчителю планувати і реалізовувати різні стратегії змішаного та індивідуального навчання.

Дистанційне навчання в умовах повного карантину

Навчання за методикою «перевернутий клас»

Сайт дистанційної освіти для учнів за всіма тижнями курсу (1-4 класи)

Будь які комбінації для змішаного навчання (на розсуд учителя)

Індивідуальні траєкторії навчання

<https://is.gd/CTPPHA>

6. Навчально-методичне забезпечення для навчання учнів

Для кожного класу створено авторський комплект електронних і друкованих навчально-методичних матеріалів у складі:

1. Підручник для учнів
2. Орієнтовна навчальна програма
3. Календарні плани за обома ТОП
4. Розробки всіх уроків курсу
5. Тематичні картки і стіна слів
6. Навчальні відеофільми до кожної теми і кожного уроку

7. Робочі зошити, книги для читання
8. Діагностичні роботи для тематичного і підсумкового оцінювання.
9. Сайт дистанційної освіти для учнів

Всі зазначені ресурси розміщено у вільному доступі на порталі превентивної освіти за посиланням http://autta.org.ua/ua/resources/ya_doslidzhuyu_svit/

До складу комплекту також входить онлайн-курс для підвищення кваліфікації вчителя: «Теоретичні основи компетентісного навчання за інтегрованим курсом “Я досліджую світ”» <http://jds.multycourse.com.ua/ua/>

7. Авторська підтримка вчителів

Схема авторської підтримки вчителів для викладання інтегрованого курсу наведена на рисунку.

Постійний онлайн-супровід і підтримка вчителів здійснюється у групі «Я досліджую світ» за посиланням <https://www.facebook.com/groups/105663066970584>

8. Зведені посилання

Навчально-методичний комплект до лінійки підручників «Я досліджую світ»	https://is.gd/RX3ubB	
Онлайн-курс «Теоретичні основи компетентісного навчання за інтегрованим курсом “Я досліджую світ”»	https://is.gd/Hz1nUa	
Онлайн-підтримка і супровід вчителів	https://is.gd/4rNUHp	